

Vsemogočni nam ohrani vzor slovenskega književnika zdravega ter zadovoljnega pri peresu in v dušnem pastirstvu!

Kratek življenjepis.

Fr. Ksaver Meško se je rodil 28. okt. 1874 pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Gimnazijo je študiral v Ptuju in Celju, bogoslovje v Mariboru in v Celovcu. Za mašnika je bil posvečen leta 1898. Služil je najprej kot kaplan v Škocijanu, nato v Podjuni in na Višarjah. Leta 1900 je prišel kot župni upravitelj v Gnesau pri Feldkirchenu, leta 1901 v Gredinjski kloster in v Št. Danijel nad Prevaljami, kjer je ob koncu tega leta postal župnik. Leta 1906 je dobil župnijo pri Mariji na Zilji, odkoder so ga 5. januarja 1919 pregnali po prevratu Nemci in nemškutarji. Za časa plebis-

cita na Koroškem je služil v Tinjah, v juliju 1921 je prišel kot kaplan v Dravograd, a 1. avgusta 1921 kot župni upravitelj na Sele pri Slovenjgradcu, kjer je sedaj župnik in upravitelj starotrške dekanije.

DRUŠTVENE VESTI

Naloge sodobne mladine

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Vel.

Kolo življenja teče neprestano. Bolj ko človeštvo napreduje, bolj ko nam moderna znanost in tehnika odkrivata nebroj načinov, kako bi si olajšali svoje življenje, tem večji nered vlada v svetu, tem težje živimo. Le pogledjmo okrog! Na eni strani izobilje — pokončujejo na stotine milijonov različnega blaga, samo da bi obdržali ceno na poželjni višini, samo da bi si drugi to blago težje kupili. Na drugi strani pa vlada največje pomanjkanje — tisoč in milijoni životarijo v največji bedi in pomanjkanju. In tako mora današnji človeški rod poleg vsega izobilja stradati in hirati.

To je sad materialističnih in brezverskih načel, ki vladajo v svetu in ki prihajajo od drugod tudi že k nam. Skraj-

ni čas je, da se temu pojavu postavimo z vso silo v bran, da ohranimo našemu rodu ono globoko vernost in zvestobo do krščanskih načel in vnemo za ohranitev slovenske samobitnosti, ki ga je dičila v preteklih dneh. In baš tukaj čaka sodobno mladino obilo dela. Ona je pozvana, da z vzajemnim in skupnim delom postavi temelj srečnejši bodočnosti vsaj našemu narodu, ona je poklicana, da z vstrajnim in smotrenim delom zajezi ta uničujoči val, ki grozi, da omaje temelje družabnega reda. Naša mladina mora nastopiti s svojim, krščanskim načelom prilagojenim družabnim pokretom in nazorom, ki je edino sposoben, da ustvari nov življenski red po načelih vrhovnega poglavarja katoliške cerkve. Tu ne pomaga nobeno oklevanje; zavihajmo si rokave ter trdno in krepko zgrabimo za delo, ki nas ne sme ustrašiti, četudi je naporno.

Pokret sodobne mladine pa mora biti dovolj premišljen in odločen, da bo delo lahko z uspehom tekmoval z drugimi pokreti in strujami. Zato se ozira naša mladina predvsem na sedanje razmere. Naša mladina se dobro zaveda, da je z

novimi časi nastopil tudi nov način delovanja. Nič se ne ozira na omalovaževanje nekaterikov, ki še vedno hvalijo lepe stare čase in oblike. Naše mladinsko gibanje bodi izraz našega hrepenenja: ustvariti nekaj boljšega kot je današnje brezciljno življenje; iztrebiti pa tudi iz svoje srede vso puhlost praznih manir. Vsi tisti, ki gledajo naše mlade nekako postrani, naj vedo, da mladost ni okostenelost, da se hoče naša mladina razgibati, da hoče dati izraza svojim mislim in čustvom, izvirajočim iz krščanskega in narodnega prepričanja.

Od dela mladine je odvisno, kakšna bo bodočnost naša. Če se bo lahko nemoteno udještovala v zasebnem in javnem življenju, če se bo vstrajno izobraževala in izpopolnjevala duha in srce, smemo upati, da tudi za nas napoči boljša doba, da bo končno tudi naš narod našel pot do prave sreče in zadovoljnosti. Mladina, zavedaj se svoje velike naloge!

*

KRIŽ NA DONAČKI GORI.

Lansko leto je vzniknila ta misel v duši vnetega prosvetnega delavca iz vrst kmečke mladine Poljeta Vostner, duhovščina rogaške dekanije pa je to misel prevzela. Prvi, ki je položil temelj temu spomeniku, je bil sedaj že umrl prevzlikar Motoh Franc iz Rajnkovec, ki je v svoji zapuščini zapustil 1000 Din za križ na Donački gori.

Vrvi iz ženskih las.

V Kioto na Japonskem je svetliče, ki hrani za naše pojme nekoliko čuden ter redek budistični ostanek ali relikvijo. Gre namreč za 53 debelih vrvi, ki so bile spletene nekako pred 200 leti iz las 30 tisoč žensk. Te vrvi so rabili, ko so vlačili v višino tramovje za Buddhov tempelj. Vrvi so ohranili kot nekako nagrado za požrtvovalnost vernega japonskega ženstva. Izredna navaša glede uporabe kočij na Španskem.

Dolgo časa je obstajala med Španci navaša, da se ni nikdo poprej poslužil nove kočije, dokler se ni pojavil v njej duhovnik z Najsvetejšim.

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Jim ni bilo za toli zaželeno zlato in prišli so le tako daleč, kakor daleč segajo njihova lovišča, v katera so se odpravljali koj po našem prihodu vsi odrasli moški. Pred deževno dobo so se hoteli založiti s svežim mesom ter ga nasušiti za mesece dežja, ko tudi prerijski Indijanec obilno spi ter je in čuva svoje zdravje pred skrajno nezdravo mokroto.

Dopovedovali so nam s kazanjem, da bodo lovili zverjad s pomočjo ognja in so že vse tozadevne priprave v polnem teku. Vodja ekspedicije g. Davis Graham je že videl indijanski lov z ognjem in nam je zatrjeval, da je prav zanimiv. Indijanci niso imeli prav nič proti ogledu njihovega načina jesenskega največjega lova, s katerim se založijo za več mesecev z obilnimi zalogami na solncu posušenega mesa.

Sklenili smo, spremljati Indijance na njihovem lovu. Naslednjega dne smo marširali k Velikemu jezeru. Tu je že čakalo kakih 200 Indijancev s precejšnjim številom psov. Na licu mesta so nam razložili svoj veliki lovski načrt, ka-

16

terega so nameravali izvesti z ognjem. 50 tekačev je bilo določenih, da podtaknejo ogenj na večih mestih v polkrogu, ki se je razprostiral v obsegu 60 km. Na levi in desni strani polkroga tečeta reki kot obramba proti razširjenju požara na vse strani. Indijanci so se pripravljali na ta lov že pred meseci. V ta namen so požgali ob Velikem jezeru vso travo. Zrasla je že nova in sveža. Na pasu, ki ga je tvorila sveže zelena trava, so se razvrstili lokostrelci, nekoliko bolj zadaj so zavzeli prosto metalci kopij.

Najprej smo zapazili v daljavi posamezne male oblačke dima. Čez nekaj ur so švigali plameni in ogenj je bilo opaziti na celi polkrožni črti. Še ena ura in celo obzorje je bila ena sama črna, kadeča se in z bliski plamenov osvitljena stena. Ogromne množine dima in pare so se dvigale proti nebu, kjer so se strnjevale v debele, rumene oblake, ki so naposled povsem zakrili solnce. Tu pa tam je že pribežala iz šume plaha srna ali ponosen jelen. Po zraku je švisnilo nekaj streljic, smrt je pričela svojo košnjo.

Na bregu jezera sem poiskal visoko drevo in se udobno namestil na njem. Z daljnogledom sem zasledoval prav dobro potek požara. Le kakih 20 do 30 km nas je ločilo od njega. Približeval se je z neugnano naglico. Že sem čul pretresljive glasove begajočih živali, vmes so se